

KOERTE SÕNAKUULELIKKUSE (SK) VÕISTLUSTE / EKSAMITE EESKIRJAD JA JUHENDID

Kinnitatud EKL Volinike Koosolekul 3.07.2013

Kehtivad alates 1.01.2014

1. SÕNAKUULELIKKUSE (SK) EESMÄRK

Sõnakuulelikkuse (edaspidi SK) koolituse eesmärgiks on õpetada koerale meeldivat käitumist ja sõnakuulelikkust ning koeraomanikule õiget ja asjalikku suhtlemist koeraga. Eriline tähelepanu SK koolituses on pööratud koerajuhi ja koera vahelisele kontaktile ning koera soovile alluda käskudele ka siis, kui ta on ilma rihmata ning juhust eemal.

SK võistluste/ eksamite eesmärgiks on kontrollida koolituse tulemusi, ehk siis koera ja koerajuhi vahelist koostööd ning koerale õpetatud käitumise taset.

Lisaeesmärgiks on loomasõbraliku ja terve võistlusõhkonnaga koeraharrastuse lisamine.

SK eksam on võrdväärne võistlusega. Eksami korraldamiseks ja läbiviimiseks kehtivad kõik sõnakuulelikkuse võistlusi reguleerivad eeskirjad ja juhendid. Eksamil ei toimu osalejate paremusjärjestuse väljaselgitamist. Eksamite korraldamiseks taodeldakse luba vastavalt "EKL koerte koolitusala eksamite ja võistluste eeskiri" nõuetele ja tähtaegadele.

2. SÕNAKUULELIKKUSE VÕISTLUSTE / EKSAMITE KORRALDAMINE

2.1 SK võistlusi/eksameid Eestis võivad korraldada Eesti Kenneliit (edaspidi EKL) ning EKL liikmesorganisatsioonid.

2.2 SK võistluste/eksamite korraldamise luba taotletakse EKL-i koerte Koolituse Koordineerivalt Kogult (edaspidi EKL KKK).

2.3 SK võistlusi/eksameid korraldatakse ja viiakse läbi vastavalt EKL koerte koolitusala eksamite ja võistluste eeskirjale (kehtivad alates 01.01.2013) ning SK võistluste korraldamise juhendile.

2.4 SK võistlusi võib korraldada nii iseseisva üritusena, kui ka näituste raames.

2.5 Võistlustele/ eksamitele registreerimine toimub vastavalt EKL koerte koolitusala eksamite ja võistluste eeskirjale.

3. OSAVÕTUÕIGUS

3.1 SK võistlustest/eksamitest võivad osa võtta kõik koerad, kes on vähemalt 10-kuused. Koerad peavad olema vaktsineeritud EKL nõuete kohaselt ning märgistatud (tätoveering, kiip). Tõutunnistuseeta koerte puhul peab võistluse/eksami toimumise päevaks esmakordsest vaktsineerimisest olema möödunud vähemalt 8 kuud.

Tõutud koerad võivad osaleda kõigil võistlustel/ eksamitel (v.a Eesti meistrivõistlused ja rahvusvahelised võistlused).

Koeral on õigus osaleda võistlustel/ eksamitel vaid ühes klassis ja koerajuhil on õigus osaleda igas klassis mitme koeraga.

Näitusega üheaegselt toimuvatel võistlustel võistlev koer ei pea osalema näitusel.

3.2 Rahvusvahelistel sõnakuulelikkuse võistlustel (klass 3, CACIOB), või Euroopa (EM)- või Maailmameistrivõistlustel (MM) osalemiseks peavad koerad olema vähemalt 15 kuu vanused ja registreeritud FCI poolt tunnustatud koeraregistris või eriregistris. AKC:i, KC:i või CKC:i registris olevad koerad võivad võistelda, kuid neile ei anta CACIOB:i.

3.3 Osalemaks rahvusvahelise sõnakuulelikkuse klass 3 võistlustel, peavad koerajuht ja koer koos olema läbinud vähemalt eelviimase klassi (klassi 2või klassi vastavate harjutustega) omal maal.

Koer, kes on saanud FCI-i poolt tunnustatud kennelorganisatsiooni sõnakuulelikkuse tšempioni tiitli, võistleb klassis 3.

3.4 Võistlustel/eksamitel ei saa osaleda:

- Võtteid hindava kohtuniku, liikumisjuhi või korraldava toimkonna liikmete koerad,
- pimedad või kurdid koerad, samuti koerad, kes on haiged, vigastatud, plaasterdatud või sidemetes,
- emane koer innaajal (v.a. Rahvusvahelistel- ja rahvuslikel punktivõistlustel klassis 3),
- emased koerad kellel on võistlus-/ eksamipäevaks alla kaheksa nädala vanused kutsikad või, kui väljaarvutatud poegimiseni on jäänud vähem, kui neli nädalat,
- vaktsineerimata või nõuetekohaselt märgistamata koer (peale 01.01.2000.a. sündinud koertel peab olema kas mikrokiip või tätoveering. Peale 01. 07. 2011.a. sündinud koertel peab kõigil olema mikrokiip),
- agressiivsed koerad ei tohi siseneda võistlus- või eksamipaika. Kohtunik diskvalifitseerib iga koera, kes ründab või üritab rünnata inimest või teist koera. Juhtum märgitakse koera võistlusraamatusse ning aruanne saadetakse koera- ja korraldava riigi kennelliitu.

4. KOHTUNIKUD

SK võistlusi/ eksameid võib hinnata, kas EKL-i või FCI-i liikmesorganisatsiooni kohtunik.

Kui võistlustel on nii palju võistlejaid, et tuleb kasutada mitut kohtunikku, siis jagatakse võtete hindamine kohtunike vahel. Üldmuljet hindavad kõik kohtunikud ning nende poolt antud punktide summa keskmine annab lõpliku hinde.

Registreerimise taotluses märgitud kohtunik on peakohtunik ning tema hindab kõrgeimat klassi.

5. TULEMUSED

Algklass

160 - 200 punkti	I järk	võrratu	80%
140 - alla 160 punkti	II järk	väga hea	70%
100 - alla 140 punkti	III järk	hea	50%

Klass 1

224 - 280 punkti	I järk	võrratu	80%
196 - alla 224 punkti	II järk	väga hea	70%
140 - alla 196 punkti	III järk	hea	50%

Klass 2

256 - 320 punkti	I järk	võrratu	80%
224 - alla 256 punkti	II järk	väga hea	70%
192 - alla 224 punkti	III järk	hea	60%

6. AUNIMETUSED

Aunimetus Eesti Sõnakuulelikkuse Tšempion (EST SK CH)

Koer saab EST SK CH aunimetuse, kui ta on saanud kolm I järku klassis 3 kahelt erinevalt kohtunikult ning vähemalt hinde "2" välimiku näituselt.

Välismaine koer saab aunimetuse Est SK CH, kui tal on oma maa sõnakuulelikkuse tšempioni aunimetus ning ta saab I järgu klassis 3 Eestis.

Rahvusvaheline sõnakuulelikkuse serifikaat C.A.C.I.O.B

Parimale I järgu saanud koerale (isastel olema kaks munandit) antakse C.A.C.I.O.B ja teisele parimale (sama piiranguga) reserv C.A.C.I.O.B. FCI C.A.C.I.O.B vastuvõtmiseks peab koer olema registreeritud FCI poolt tunnustatud kennelorganisatsioonis või lepingupartneri koeraregistris.

Rahvusvaheline sõnakuulelikkuse tšempion

Rahvusvahelise sõnakuulelikkuse tšempionitiitli saamiseks peab koer saama 2 C.A.C.I.O.B kahest erinevast riigist ja vähemalt ühe hinde "väga hea", olles ise vanem kui 15 kuud, FCI ametlikult koeranäituselt. Samas peab kahe C.A.C.I.O.B vahe olema vähemalt 1 aasta ja 1 päev.

7. VÄLJAK

Väljaku suurus klasside 2 ja 3 jaoks sisetingimustes on vähemalt 20m x 30m. Kui võistlus/ eksam toimub välitingimustes on soovituslik väljaku suurus vähemalt 25m x 40m. Alklassi ja klass 1 jaoks võib väljak olla veidi väiksem. Kui võtted toimuvad kahel või enamal väljakul, siis vähem ruumi vajavad võtted võib sooritada väiksemal väljakul. Väljaku piirjooned tuleb selgelt märgistada. Kohtunik otsustab, kas väljak on sobilik. Käesolevad suurused on ligikaudsed.

8. VÕISTLUSTE/EKSAMITE KULGEMINE JA ERIMÄÄRUSED

8.1 Võistluste/eksamite algus ja võtete sooritamise algus

Võistlus/ eksam algab võistluspaarile (koerajuht + koer) hetkest, kui koerajuht on teatanud ringi- korraldajale oma kohalolekust.

Võtete sooritamine algab võistluspaari sisenemisega väljakule.

Kohtunik või liikumisjuht annab loa võtete sooritamiseks.

8.2 Käitumine väljakul

Järgima peab korraldustoimkonna juhiseid ja kohtunikult või liikumisjuhilt saadud korraldusi ning käituma laitmatult kogu võistluse/ eksami kulgemise aja.

Kui isik käitub võistluse/ eksami toimumiskohas sobimatult, näiteks tarvitab alkoholi, arvustab kohtunikku, karistab oma või võõrast koera või käitub muul moel sobimatult, siis teeb kohtunik talle selle eest hoiatuse. Kui tegemist on osaleva koerajuhiga, siis eemaldab kohtunik ta võistlustelt/ eksamitelt. Eemaldatud osavõtja kaotab kõik võistlustel/ eksamitel saavutatud tulemused.

Osaleja võistlustelt/ eksamitelt eemaldamise kohta peab kohtunik tegema ettekande korraldus- toimkonnale, kes edastab selle EKL KKK-le. EKL KKK võib teha ettepaneku osalejale tähtajalise võistluskeelu määramiseks, mille kinnitab EKL-i juhatus.

Klassi 3 võtted sooritatakse kehtivate FCI-i poolt kinnitatud rahvusvaheliste sõnakuulelikkuse võistluste reeglite järgi.

Kui klassis 3, kaks või enam koera lõpetavad soorituse ühesuguste punktide summaga, arvestatakse kokku võtete 3, 5 ja 6 punktid. Suurima punktide summaga koer on võitja. Kui nendegi võtete punktide summa on võrdne, siis lähevad nimetatud võtted kordamisele.

9. ERIMEELSUSED JA KAEBUSED

Erimeelsuste või kaebuste tekkimisel tuleb esitada kirjalik protest võistluste/eksamite korraldustoimkonnale.

Sündmuste puhul, mis viitavad eeskirjade rikkumisele kohtuniku poolt, võib teha protesti. Protest tuleb esitada kirjalikult EKL- KKK ametlikule e-posti aadressile hiljemalt 2 tööpäeva jooksul pärast eksami või võistluse toimumist ning sellel peavad olema protesti esitaja allkirjale lisaks veel kahe tunnistaja allkirjad.

10. EESTI SÕNAKUULELIKKUSE MEISTRIVÕISTLUSED

Eesti sõnakuulelikkuse meistrivõistlused korraldatakse vastavalt EKL koerte koolitusvalade eksamite ja võistluste eeskirjale, mis kehtivad alates 01.01.2013.

Osaleda võivad koerad, kes on saavutanud vähemalt ühe ükskõik, millise järgu klassis 3.

Osavõtivate koerte arvu võib piirata. Eelmise aasta Eesti meistril on vaieldamatu õigus võistlustel osaleda ning osalemine on talle tasuta.

Eesti sõnakuulelikkuse meistrivõistlustel ei saa osaleda tötunnistuseteta koerad.

11. SK VÕISTLUSTE/EKSAMITE EESKIRJADE JA JUHENDITE MUUTMINE

11.1 Käesolevate sõnakuulelikkuse võistluste/eksamite eeskirjade muutmise õigus on EKL Volinike kogul.

11.2 SK võistluste juhendite muutmise õigus on EKL juhatusel.

Lisad:

- 1) Üldised eeskirjad osalemaks sõnakuulelikkuse võistlustel ja eksamitel algklassis, klassides 1 ja 2
- 2) Üldised eeskirjad osalemaks sõnakuulelikkuse katsetel ja võistlustel rahvusvahelises klassis (C.A.C.I.OB) (kehtivad alates 1.01.2011)

Lisad:

1) Hindamisleht ALG klassile

2) Hindamisleht klassile 1

3) Hindamisleht klassile 2

4) Hindamisleht klassile 3